

Corts de Biosca

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Adossada a la masia de Biosca. Demarcació de Castelltallat
Emplaçament	C-25, sortida 114. BV-3009 i seguir pista direcció Castelltallat. A 1 Km, camí a l'esquerra, indicat
Alçada:	845

Coordenades:

Latitud:	41.77952
Longitud:	1.61762
UTM Est (X):	385119
UTM Nord (Y):	4626221

Classificació

Número de fitxa	08229 - 248
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 109)
Data aprovació:	dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08229A006000810000MT
Fitxes associades:	
<u>Biosca</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

Antigues corts de porcs i femer de la masia de Biosca reconvertits en vivenda i que actualment funcionen com a casa d'agroturisme. La construcció, que està adossada a l'angle sud-est de la masia, és de planta rectangular i consta de dues plantes. A la part inferior es conserva l'antic femer, de grans dimensions i amb coberta de volta de pedra. A la part superior hi ha la vivenda. Aquesta part és la que ha estat més reconstruïda en la rehabilitació que s'hi va practicar els anys 1980, quan es va obrir la part alta i s'obriren les diverses finestres. A la façana de migdia s'ha conservat part d'uns coberts adossats, que antigament servien com a magatzems i garatge on es guardava el tractor. Al seu damunt s'hi ha habilitat una terrassa. L'accés a la casa es fa per unes escales que donen directament a la planta superior des de la petita façana de ponent, adossada a la masia. A la façana oposada hi ha un altre portal que dona accés a l'antic femer. Tots els murs són de maçoneria i a pedra vista.

Història

L'any 995 en un document sobre el dot del comte Borrell a Ermessenda ja s'esmenta aquest lloc, aleshores anomenat Calmeits, Calmells o kalmegos. El mot significa un petit altiplà terrassat i fa al·lusió a l'indret on es troba la masia: un indret calmat i amb un emplaçament privilegiat, amb esplèndides vistes cap al sud i entorn de la zona de Montserrat (ABADAL, 1999: 561). En aquesta època probablement encara no s'havia aixecat el mas, però la troballa d'una moneda del rei Jaume II en les proximitats suggereix que, com a mínim al final del segle XIII o inicis del XIV, el lloc ja era habitat. El mas i la família dels seus propietaris van adoptar el nom del lloc: Calmeits. Un membre d'aquesta família, Maria Calmeits, ja apareix documentada en un matrimoni fet a la masia de Semís, l'any 1404. I altres membres amb aquest cognom es troben també documentats a partir d'aquest segle XV. A partir d'aquí coneixem amb força detall la genealogia i l'evolució històrica del mas gràcies a l'estudi fet per la historiadora Roser PARCERISAS (2001). La genealogia coneguda comença a mitjan segle XVI, amb Francesc Calmeits (nascut el 1547). La seva hereva va ser una pubilla, Joana Calmeits, que el 1565 es casa amb Rafel Mata i, en segones núpcies, amb Pau Biosca, del qual no se'n sap la procedència. A partir de la mort de Pau, el 1608, el mas comença a anomenar-se Biosca i lentament es desplaça la denominació de Calmeits. Els descendents de Pau Biosca van mantenir el cognom al llarg de 300 anys. Del 1683 es conserva un inventari que permet fer-se una idea de com era la casa en aquell moment. Al segle XVIII Biosca va participar en la bonança econòmica general i va concedir diferents establiments en les seves terres per fer-hi vinyes. Durant aquest segle i l'anterior la masia s'anà engrandint fins a convertir-se en el gran casal que és actualment. A partir de la meitat del segle XIX es van encadenar dues hereves successives, cosa que provocà un segon canvi de cognom dels propietaris. M. Teresa Biosca (1817-1877) es casà amb Martí Soler. En la següent generació M. Antònia Soler Biosca (1895-1911) es casà amb Pere Duocastella Figuera, procedent de la masia de Figuera, de Sant Mateu de Bages. Des d'aleshores els hereus van portar el cognom Duocastella fins a l'actual hereva, Anna Duocastella Figuera, casada amb Pere Fons. L'any 1900 Maria Antònia Solé Biosca i el seu fill Martí Duocastella Solé van fer construir una gran bassa, coneguda com el Viver de Biosca. L'any 1917 es van portar a terme reformes importants al conjunt de la masia: es remodelà la façana principal amb la introducció dels balcons i també es reforma el cos del sud-est, de manera que a dalt hi havien les corts de porcs i a la part inferior el femer. Ja a la dècada de 1980 aquesta construcció es va reconvertir en una segona vivenda i, entorn de 1993, inicià una nova etapa sent la primera casa d'agroturisme del Bages. Actualment l'explotació agropecuària del mas Biosca continua en actiu i dins d'una línia de producció ecològica. Informació facilitada per Anna Duocastella i Pere Fons

Bibliografia

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm.109).

PARCERISAS, Roser (2001). Biosca (treball inèdit)

